

8 § Oikaisuvaatimus taideteoksen hankinnasta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 30.1.2024 § 8

Toimialajohtajan päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta valtuuttaa kulttuuri- ja kirjastopalvelupäällikön neuvottelemaan Miina Äkkijyrkän kanssa uudesta määräaikaisesta vuokrasopimuksesta, jonka aikana selvitetään teoksen hankinnan muita mahdollisuuksia esim. avustuksien tai sponsorien avulla.

Päätös

Keskustelun kuluessa Kullervo Rönkkö esitti, että oikaisuvaatimus hylätään.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyi yksimielisesti Kullervo Rönkön esityksen.

Valmistelu

Kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö Sanna Marin, p.040 588 9074
toimialajohtaja Kirsi-Tiina Ikonen, p. 040 830 4336

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan päätöksestä 12.12.2023 § 120 Taideteoksen hankinnasta on tehty alla oleva oikaisuvaatimus, joka on saapunut 31.12.2023.

Vaatimus

Vaadin, että sivistys- ja hyvinvointilautakunta kumoaa 11.2.2023 kokouksessa §:ssä 120 tehdyn päätöksen Miina Äkkijyrkän taideteoksen hankkimatta jättämisestä, ja että lautakunta päättää esityksen mukaisesti hankkia ko. taideteoksen §:ssä 120 esitetysti 110 000 euron hintaan tai vaihtoehtoisesti jatkaa Äkkijyrkän taideteoksen vuokrasopimusta aiemman sopimuksen mukaisesti tai korkeammalla kuukausivuokralla.

Perustelut

Kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö Sanna Marinin esittelytekstin mukaisesti: Miina Äkkijyrkkä on iisalmelaislähtöinen kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävä suomalainen kuvanveistäjä ja kuvataiteilija. Äkkijyrkkä on valmistunut Suomen kuvataideakatemiasta 1973. Parhaiten hänet tunnetaan erityisesti nautta-aiheisista teoksistaan, joita hän on tehnyt mm. veistämällä ja maalaamalla. Äkkijyrkkä on saanut kuvataiteen valtionpalkinnon vuonna 2002 tunnustuksena elämäntyöstään. Aiheenaan teoksissaan Miina Äkkijyrkkä käyttää lehmää - niin kuvanveistossa,

maalauksissaan kuin performansseissaan. Keltainen venyttelijä -teos ilmentää monipuolisesti alueemme elinkeinoja. Teos kumpuaa syvältä Iisalmen maaseudusta, se on rakennettu alueen teollisuudelle ominaisesta kestävästä teräksestä ja siinä hyödynnetään kierrätettyjä materiaaleja oivallisesti. Topi Marin kiteytti mielipiteessään Iisalmen Sanomissa 16.12.2023 mainiosti teoksen moninaiset merkitykset ja sanoman (<https://www.iisalmensanomat.fi/paakirjoitus-mielipide/6424780>). Äkkijyrkkä on tunnetuimpia iisalmelaislähtöisiä, kansainvälistä meriittiä saavuttaneita nykyaiteilijoitamme. Hän on myös hyvä esimerkki taiteen rohkeista uudistajista ja edelläkävijöistä, joita ei omana aikana aina ymmärretä.

Tarkemmat tiedot Miina Äkkijyrkän meriiteistä sekä CV löytyvät täältä: <https://www.akkijyrkka.fi/>

Vuonna 2019 Iisalmessa järjestettyyn Koivukujabiennaali - ulkoilmataidenäyttely <https://www.akkijyrkka.fi/> n kutsuttiin mukaan Miina Äkkijyrkkä mm. teoksellaan "Keltainen venyttelijä". Näyttelyn jälkeen Äkkijyrkkä tarjosi mahdollisuutta jättää kyseinen teos Iisalmeen ns. deponointisopimuksella. Tällöin teos säilyy taiteilijan omistuksessa, ja siitä maksetaan vuokraa omistajalle. Teos jäi Iisalmeen deponoituna syksystä 2019 alkaen, ja taiteilija toi jo tuolloin esille, että teos olisi mahdollista ostaa Iisalmeen pysyvästi. Vuokraa teoksesta on maksettu 500 €/kk, yhteensä 26 500 € vuoden 2023 loppuun mennessä. Vuokrat huomioidaan etumaksuna jos teoksen hankinta toteutuu.

Miina Äkkijyrkkä on tuonut hankinta-asian uudelleen esille syksyllä 2023. Asiasta on järjestetty neuvottelu 29.11.2023. Mukana olivat taiteilija Miina Äkkijyrkkä, Jarmo Kemppainen, kaupunginjohtaja Jarmo Ronkainen ja toimialajohtaja Kirsi-Tiina Ikonen. Neuvottelussa taiteilija Miina Äkkijyrkän kanssa sovittiin taideteoksen Keltainen venyttelijä hinnaksi 110 000 euroa."

Vaikutusarviointi

"Prosenttitaiteen hankinta toteuttaa tavoitetta 1 Inspiroiva Iisalmi tutkimuksen "Kansalaisten käsityksiä taiteesta osana arkiympäristöä ja julkisia tiloja" mukaan julkisen taiteen koetaan parantavan alueen turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Taide myös nostaa asuinalueiden ja kiinteistöjen arvoa suomalaisten silmissä. Hankinnalla on pitkäkestoisia vaikutuksia ihmisten viihtyvyyteen ja kaupunkikuvaan. Ei erityisiä yritysvaikutuksia. Hankinta vaikuttaa positiivisesti ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen.

Iisalmi tunnetaan jo laajasti koivukujabiennaalista. Kaupunki on ansiokkaasti hoitanut prosenttitaiteen hankkimisen uudisrakennuksiin. Taidetta löytyy myös

eri puolilta kaupunkia ja myös näitä hankintoja on tehty prosenttitaiteen periaatteiden mukaisesti. Kaupungin omistamaa taidetta ja nyt erityisesti huomiota saanutta Miina Äkkijyrkän teosta tulisikin vielä enemmän esitellä ja hyödyntää kaupungin markkinoinnissa.

Kaupungin johto on osoittanut vankkaa asiantuntemustaan ja nykytaiteen arvostusta neuvotellessaan Miina Äkkijyrkän kanssa teoksen hankinnasta /vuokraamisesta. Tehdyn kielteisen hankintapäätöksen myötä teoksen merkitys on noussut arvoon arvaamattomaan: kaikki paikkakuntalaiset tuntuvat tietävän Miinan lehmän ja jokaisella on mielipide siitä, keskustelu sosiaalisessa mediassa käy kuumana. Kaupungin päätökset on huomioitu niin paikallisissa kuin valtakunnallisissa medioissa. Taide on tehnyt yhden tärkeän tehtävänsä - se ei jätä ketään kylmäksi, mutta kaupungin imagolle kulttuurikaupunkina kielteinen päätös on varmasti haitallinen.

Kaupungin tulee ehdottomasti sopia Äkkijyrkän kanssa joko

- 1) Keltainen venyttelijä -ostamisesta esitetyllä tavalla tai muulla sovittavalla tavalla, esimerkiksi osamaksulla kolmen vuoden aikana tai*
- 2) miten teoksen vuokrasopimusta jatketaan.*

Muutoksenhaku

3. Kunnallisvalitus

Otto-oikeus

Kaupunginhallitus

Toimenpiteet, otteet

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö

Oheisaineisto

Oikaisuvaatimus päätökseen Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 12.12.2023 §
120 Taideteoksen hankinta, ei verkkojulkinen